

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dumitru Pavel în numele inculpatului Balta Ion Grigore, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 11 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

Balta Ion Grigore, născut la 27.12.1992, originar și domiciliat s. Dancu, r-nul Hîncești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 30.04.2013 – 11.10.2013,
2. Instanța de apel: 28.10.2013 – 20.10.2014,
3. Instanța de recurs: 29.12.2014 – 11.02.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 11 octombrie 2013, Balta I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.42 alin.(2), 187 alin.(2) lit. b),c),e),f) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- art.187 alin.(2) lit. b),d),f) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- art.42 alin.(2), 188 alin.(3) lit. c) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare;

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu executarea acesteia în penitenciar tip semiînchis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Volimbovschi A. și Grigoraș I. în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Balta I., Volimbovschi A. și Grigoraș I., acționând cu intenție directă și urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, împreună și de comun acord, la 20.03.2013, aproximativ pe la orele 19:30, aflându-se în s. Dancu, r-nul Hîncești, au pătruns pe teritoriul SRL „Intraprana”, unde intenționat l-au blocat pe paznicul Varzaru V. în încăperea paznicilor, au sustras în mod deschis bunuri în valoare totală de 1380 lei, astfel, cauzându-i părți vătămăte o daună materială considerabilă.

Acțiunile inculpatului Balta I. au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d) și f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

La 25.03.2013, în jurul orelor 22:30, Balta I. și Volimbovschi A., aflându-se în s. Cioara, r-nul Hîncești, acționând cu intenție directă și urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, împreună, și în rezultatul înțelegerii prealabile, fiind mascați cu cagule pe cap, au pătruns în încăperea paznicului de pe teritoriul Asociației de caritate „Dancu Tabița”, unde intenționat, aplicînd violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, l-au atacat pe paznicul Marian V., aplicîndu-i multiple lovituri cu pumnii, picioarele și cu un obiect dur peste cap și diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață. După ce în mod deschis au sustras bunuri în sumă totală de 3370 lei, ce-i aparțineau lui Cravcenco D., cauzîndu-i părți vătămăte un prejudiciu material considerabil.

Aceste acțiuni ale inculpatului Balta I. au fost încadrate în baza art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal - *autorul tâlhăriei, adică atacului săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, mascate, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu vătămarea gravă a integrității corporale.*

Tot inculpații Balta I. și Volimbovschi A., continuându-și activitatea infracțională, la 25.03.2013, aproximativ la orele 23:20, aflându-se în s. Dancu, r-nul Hîncești, acționând cu intenție directă și urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, fiind mascați cu cagule pe cap, aplicînd violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei în privința lui Gorceag A., i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii peste cap și diferite părți ale corpului, după ce, în mod deschis au sustras bunuri în sumă totală de 1840 lei, cauzîndu-i vătămări corporale neînsemnate și un prejudiciu material considerabil.

Astfel, acțiunile inculpatului Balta I. au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 42 alin. (2), 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal - *autorul*

jafului, adică a sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, mascate, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate, cu cauzare de daune în proporții considerabile.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către avocații Gantea V. și Dumitru Pavel în numele inculpatului Baltă I.

3.1. Avocatul Gantea V. a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Balta I. să fie achitat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), f), art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, iar în baza art. 187 alin. (2) lit. b), c), f) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa neprivativă de libertate, invocând următoarele argumente:

- acuzarea nu a prezentat probe ce ar dovedi vinovăția lui Balta I. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d), f), art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal;

- prejudiciul material a fost achitat integral și părțile vătămate pretenții materiale nu au față de inculpat, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde;

- martorii și părțile vătămate nu au indicat la inculpat ca la făptuitor, primii declarând că doar îl bănuiesc, iar potrivit raportului de expertiză nu poate fi stabilit că anume Balta I. a cauzat părții vătămate vătămări corporale grave;

- corpurile delictu nu au fost examinate în ședință;

- angajații de poliție Gavrilenco și Rusu au impus inculpatul să facă declarații favorabile acuzării prin amenințare, promisiune și aplicarea violenței fizice;

- procesele-verbale de cercetare la fața locului, de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, de recunoaștere a obiectului, de examinare a obiectului sunt false și nule;

- cauza a fost examinată superficial, instanța interogând pe Filinciuc S. în calitate de martor, iar pe tatăl acestuia în calitate de parte vătămată, deși urma să fie audiați invers.

3.2. Avocatul Dumitru Pavel în apelul declarat a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, invocând următoarele argumente:

În speță este prezent excesul de autor în acțiunile lui Volimbovski A., iar calitatea de coautor a lui Balta I. nu a fost dovedită prin materialele cauzei, deoarece intenția inculpaților era de a-l speria pe paznic, neexistând înțelegerea prealabilă la săvârșirea unei tâlhării. Balta I. nu a știut despre faptul că urmează a fi săvârșită o tâlhărie, nu a știut că vor fi folosite alte obiecte în calitate de armă, nu a aplicat lovituri asupra paznicului, în acest sens a menționat jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

În speța examinată nu poate fi reținut calificativul „cauzarea de daune considerabile”, deoarece potrivit învinuirii costul bunurilor sustrate în cele trei

cazuri este unul mic, care nu depășește nici mărimea unui salariu mediu pe economie, iar bunurile nu sunt de o importanță determinantă pentru victime, două dintre care sunt persoane juridice. Mai mult, însuși victimele au confirmat în ședința de judecată despre faptul că pentru ele bunurile sustrase nu au însemnat materială.

Apelantul consideră că a fost incorect indicat și calificativul „*cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*”, deoarece Balta I. nu a aplicat lovituri părții vătămate Gorceag A. și nici nu s-a înțeles cu Volimbovski A. de a-i aplica lovituri părții vătămate, precum și că aplicarea violenței a avut loc după sustragerea bunurilor.

Avocatul a menționat că la individualizarea pedepsei instanța n-a ținut cont de următoarele circumstanțe: recunoașterea vinei, căința sinceră, săvârșirea infracțiunii pentru prima dată, recuperarea parțială a prejudiciului, caracteristica pozitivă de la locul de trai, vârsta tânără, precum și faptul că Balta I. a fost iertat de părțile vătămate. A considerat că toate aceste împrejurări fac posibilă aplicarea art. 90 Cod penal și încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014 au fost respinse apelurile declarate și menținută hotărârea atacată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, și corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului Balta I. în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Instanța de apel a conchis că toate argumentele invocate de către apelanți în cererile sale de apel sunt nefondate și urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Instanța de apel a indicat că afirmațiile apelanților precum că acuzarea nu a prezentat probe ce ar dovedi vinovăția lui Balta I. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d), f), art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal sunt declarative, deoarece instanței i-au fost prezentate suficiente probe, care au fost cercetate prin prisma principiul nemijlocirii și a contradictorialității cum ar fi: procesele verbale de cercetare la fața locului cu fototabele anexate, declarațiile părților vătămate, procesele verbale de ridicare și cercetare a obiectelor sustrase de la părțile vătămate și depistate la inculpați, procesele verbale de recunoaștere a obiectelor, procesele verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii cu fototabele anexate, raporturi de expertiză medico-legală, declarațiile inculpaților făcute la urmărirea penală și în instanța de fond.

Instanța de apel a conchis că în speță nu este prezent excesul de autor în acțiunile lui Volimbovski A. pe capetele de învinuire aduse în baza art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) și art. 42 alin. (2), 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal, deoarece din declarațiile părților vătămate Marian V., Gorceag A., cât și a inculpaților, făcute la urmărirea penală și în ședința instanței de fond, rezultă că Volimbovski A. și Balta I. au acționat cu intenție unică, au aplicat violența în scopul deposedării de bunuri, iar părțile vătămate nu au declarat că anterior deposedării de bunuri au existat careva conflicte.

Instanța de apel de asemenea a considerat neîntemeiate afirmațiile că în acțiunile lui Balta I. greșit au fost reținute calificativul „*cu cauzarea de daune considerabile*”, acestea avînd un caracter declarativ, deoarece părțile vătămate au indicat și au susținut atît la urmărirea penală, cît și în instanța de fond valoarea prejudiciului cauzat în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului, iar apărarea nu a prezentat probe ce ar dovedi că costul bunurilor sustrase nu constituie pentru părțile vătămate daune considerabile;

De asemenea instanța de apel a reținut faptul că martorii și părțile vătămate nu au indicat asupra inculpaților că anume ei sunt făptuitorii, deoarece potrivit declarațiilor făcute de inculpați, în instanța de fond și de apel, ei au acționat purtînd cagule pe cap, fapt confirmat prin declarațiile părților vătămate audiate pe aceste capete de acuzare.

Referitor la argumentul că raportul de expertiză medico-legală nu indică faptul că anume Balta I. a cauzat părții vătămate Marian Victor vătămări corporale grave, instanța de apel a menționat, că în concluzia acestuia este constatată legătura cauzală dintre apariția leziunilor corporale grave și acțiunile infracționale întreprinse de inculpați la 25 martie 2013, iar apărarea nici la urmărirea penală și nici în instanța de fond nu a contestat conținutul raportului și nu au înaintat careva cereri și demersuri la comunicarea probei (f. d. 89-90, vol. I).

Instanța de apel a mai reținut că într-adevăr în instanța de fond nu au fost cercetate corpurile delictelor, însă a considerat că efectuarea acesteia nu a prejudiciat în nici un mod procesul de stabilire a adevărului și constatării vinovăției inculpaților, fiind cercetate toate actele procedurale care se referă la corpurile delictelor .

Argumentele apelanților privind aplicarea față de inculpați a relexor tratamente și încălcarea drepturilor procesuale ale inculpatului la urmărirea penală au fost verificate, iar potrivit probelor prezentate instanței de judecată pe parcursul efectuării urmăririi penale pînă la finisarea acesteia, precum și la momentul cînd au luat cunoștință cu materialele cauzei, inculpatul și apărătorul acestuia nu au înaintat careva obiecții sau demersuri. Mai mult ca atît, inculpatul în instanța de apel și-a susținut declarațiile făcute la urmărirea penală.

În ce privește argumentele apelanților prin care se invocă nulitatea actelor procesual penale întocmite de organul de urmărire penală, instanța de apel a statuat că în speță sunt depășite termenele prevăzute de art.251 alin.(4) Cod de procedură penală de contestare a acestora, iar inculpatul și apărătorul acestuia, care l-a asistat la urmărirea penală, nu au invocat în termenul indicat nulitatea probelor menționate pe parcursul efectuării acțiunii și la terminarea urmăririi penale, iar avocatul Gantea V. nu a invocat nulitatea acestora în instanța de fond, intervenind în proces la această etapă.

Din materialele cauzei instanța de apel a reținut că Filinciuc S. a fost audiat în calitate de parte vătămată și civilă, așa cum a fost recunoscut la urmărirea penală, și nu în calitate de martor (f.d.89, Vol. III).

Cu referire la aplicarea art. 109 Cod penal, instanța de apel a conchis, că aceste prevederi legale nu pot fi aplicate în speță, deoarece infracțiunile incriminate inculpatului fac parte din categoria celor grave. Cu toate acestea cererile depuse de către părțile vătămate (Cravcencu D., Varzari V., Marian Victor, Gorceag A.) au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei de instanța de fond. Totodată, instanța a reținut că schimbarea declarațiilor de către părțile vătămate au fost făcute în scopul ușurării situației inculpatului, care a recuperat parțial prejudiciul cauzat prin infracțiune, ceea ce a schimbat opinia cu privire la pedeapsă a părților vătămate.

Verificînd legalitatea stabilirii pedepsei, instanța de apel a concluzionat, că instanța de fond a ținut cont de prevederilor art. 7, 61 și 75-77 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, astfel inculpatului Balta I. fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă. Concluzia instanței de fond că în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal din motiv că inculpatul a săvîrșit multe infracțiuni, care se atribuie la categoria celor grave, una avînd ca consecință vătămări corporale grave, ceea ce denotă faptul că inculpatul este predispus la săvîrșirea de infracțiuni, iar aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei nu fi atinge scopul restabilirii echității sociale, corectarea și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, a fost apreciată de instanța de apel drept una corectă și legală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Dumitru Pavel în numele inculpatului Balta I., care solicită casarea hotărîrilor judecătorești în privința ultimului și pronunțarea unei noi hotărîre, prin care:

- acțiunile inculpatului Balta I. să fie recalificate din art.42 alin.(2), 188 alin.(3) lit. c) Cod penal în art.187 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal;
- să fie exclusă din condamnarea în baza art.42 alin.(2), 187 alin.(2) lit. b), c), e), f) Cod penal calificarea pe lit. e) și f) – *cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei și cauzarea de daune în proporții considerabile;*

- să fie exclusă din condamnarea în baza art.42 alin.(2), 187 alin.(2) lit. b), d) ,f) Cod penal calificarea pe lit. f) – *cauzarea de daune în proporții considerabile;*
- în temeiul art.285 alin.(2) pct.1), 332 alin.(1) Cod de procedură penală, art.109 Cod penal să fie dispusă încetarea procesului penal în baza art. 187 alin.(2) lit. b), c), d), art.42 alin.(2), 187 alin.(2) lit. b), c), art. 42 alin.(2), 187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal în privința lui Balta I. cu eliberarea imediată de sub arest.

În motivarea cerințelor sale recurentul expune aceleași argumente, care au fost indicate și în cererea de apel, invocând următoarele temeuri de drept prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală:

- pct. 6) - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;*
- pct. 8) - *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;*
- pct. 10) – *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;*
- pct. 11) - *persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori **a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;***
- pct. 12) - *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;*
- pct. 16) - *norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Colegiul constată că recurentul invocă drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra*

tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În susținerea argumentelor sale recurentul indică trei dintre temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că : 1) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; 2) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; 3) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, considerînd că acestea sunt aplicabile în speța dată.*

Analizînd decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurent, prevăzute în pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

7.2. Referitor la temeiurile invocate de recurent potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8) și pct. 12) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită,* Colegiul penal consideră alogică invocarea concomitentă a temeiurilor indicate, deoarece potrivit textului recursului, recurentul solicită reîncadrarea acțiunilor inculpatului și excluderea unor semne calificative din componența infracțiunilor imputate.

Colegiul penal menționează că, temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Sub aspectul temeiului pct.12) al normei menționate, Colegiul enunță că, potrivit practicii judiciare stabilite la judecarea recursului ordinar în cauza penală, s-a atenționat că, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Pentru a pronunța o asemenea concluzie, este necesar să se țină cont de fapta săvîrșită, așa și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, precum și să se stabilească, dacă această faptă a fost încadrată în norma penală

corectă, corespunzătoare faptei constatate, și numai în cazul când fapta a fost încadrată în baza unei alte norme penale, este posibil de conchis că aceasta a fost încadrată juridic greșit.

În această ordine de idei, Colegiul penal se va expune privitor la temeiul prevăzut de pct. 12 alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece recurentul recunoaște că faptele ilegale imputate inculpatului au fost săvârșite de către ultimul, însă contestă calificarea acestor acțiuni.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Balta I. a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de instanțele judecătorești inferioare în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d) și f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate și cu cauzarea de daune în proporții considerabile*; art. 42 alin. (2), 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal - *autorul jafului, adică a sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, mascate, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate, cu cauzare de daune în proporții considerabile și art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal - autorul tâlhăriei, adică atacului săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, mascate, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu vătămarea gravă a integrității corporale*.

Recurentul consideră că în acțiunile lui Balta I. greșit au fost reținute calificativele „*cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*”, deoarece Balta I. nu a aplicat lovituri părții vătămate Gorceag A. și nici nu s-a înțeles cu Volimbovski A. de a-i aplica lovituri părții vătămate, precum și că aplicarea loviturilor a avut loc după sustragerea bunurilor.

Recurentul de asemenea consideră că nu și-a găsit confirmare la examinarea cauzei agravanta „*cu cauzarea de daune considerabile*”, în toate trei episoade ale învinuirii, deoarece potrivit hotărârilor de condamnare, costul bunurilor sustrate în cele trei cazuri este unul mic, care nu depășește nici mărimea unui salariu mediu pe economie, iar bunurile nu sunt de o importanță determinantă pentru victime, două dintre care sunt persoane juridice. Mai mult, însăși victimele au confirmat în ședința de judecată despre valoarea neînsemnată pentru ele a bunurilor sustrate.

În acest sens Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că aceste argumente au constituit obiect de discuție în instanța de apel, care în urma

verificării legalității hotărîrii instanței de fond, a considerat că acțiunile inculpatului au fost corect calificate în baza infracțiunilor imputate, motivându-și soluția în aceste sens (pct. 5 al prezentei decizii).

Totodată, instanța de recurs menționează că, potrivit legislației în vigoare, a practicii judiciare stabilite, precum și jurisprudenței CSJ, prin sintagma *violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei* în cadrul infracțiunilor de sustragere a bunurilor se înțelege cauzarea unor vătămări ușoare a integrității corporale sau a sănătății, care nu au atras după sine o tulburare gravă a sănătății sau o pierdere stabilă însemnată a capacității de muncă, precum și aplicarea loviturilor sau alte acțiuni violente care au cauzat dureri fizice, dar nu au creat un pericol pentru viața sau sănătatea victimei.

În cazul modalității agravante a jafului prevăzut la lit. e) alin. (2) art. 187 Cod penal, *violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei* ori amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe îndeplinește, în cadrul faptei prejudiciabile, rolul de acțiune adiacentă. Nu contează când a fost realizată acțiunea adiacentă – pînă la deposedarea victimei de bunuri, concomitent cu aceasta sau nemijlocit după deposedare. Important ca această acțiune adiacentă să fie realizată pînă la consumarea sustragerii. De asemenea, este important ca în toate aceste ipoteze acțiunea adiacentă urmează să fie săvîrșită în scopul de a asigura săvîrșirea acțiunii principale – a sustragerii.

În speța dată, Colegiul constată că din materialele cauzei se confirmă faptul că inculpații Balta I. și Volimbovschi A., în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, i-au aplicat părții vătămate Gorceag A. multiple lovituri cu pumnii peste cap și diferite părți ale corpului, după ce l-au deposedat de bunuri. În aceste condiții argumentele recurentului sunt vădit declarative, neavînd careva suport probant.

Referitor la calificatul „cauzarea de daune în proporții considerabile”, Colegiul penal menționează că potrivit art.126 alin.(2) Cod penal, la calificarea sustragerii, săvîrșite cu cauzarea de daune în proporții considerabile, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luîndu-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Totodată, se menționează că circumstanța agravantă „cauzarea de daune în proporții considerabile” are un caracter estimativ, iar motivația legiuitorului de introducere în norma legală a acestei agravante a fost dictată de faptul, că în societate există o stratificare patrimonială, uneori accentuată, între diferite grupuri sociale. Prin urmare, una și aceeași valoare materială a bunului este interpretată în mod diferit de către membrii societății. Astfel, dacă victima are din punctul ei de vedere o stare materială „satisfăcătoare”, această

circumstanță nu va funcționa, iar în condiția când starea materială a victimei este „nesatisfăcătoare”, atunci circumstanța agravantă indicată supra devine una funcțională.

În această situație, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a concluzionat în motivarea deciziei sale că *„părțile vătămate au indicat și au susținut atât la urmărirea penală, cât și în instanța de fond valoarea prejudiciului cauzat în urma acțiunilor ilegale a inculpatului”*.

Cu referire la argumentul recurentului cu privire la recalificarea acțiunilor inculpatului Balta I. din art.42 alin.(2), 188 alin.(3) lit. c) Cod penal în art.187 alin.(2) lit.b),c),d) Cod penal, Colegiul penal reține că argumentele recurentului în susținerea acestei poziții au constituit obiect de discuție în instanța de apel, care și-a motivat soluția în acest sens (pct.5 al prezentei decizii).

Totodată, instanța de recurs reiterează că tâlhăria constituie o infracțiune cu grad sporit de pericol social, caracterizată prin aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate ori amenințarea aplicării unei asemenea violențe în cadrul sustragerii averii, iar pentru consumarea acestei infracțiuni este suficientă declanșarea atacului în scopul sustragerii bunurilor altei persoane fără necesitatea ca acțiunea să se finalizeze cu sustragerea reală a bunurilor. Deosebirea dintre amenințările prezente în cadrul jafului (art.187 Cod penal) și a tâlhăriei (art.188 Cod penal) este faptul, că violența aplicată în cadrul unei tâlhării este întotdeauna periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, fiind aplicată intenționat și soldată cu vătămarea gravă, medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății, pe când violența în cazul jafului nu este periculoasă pentru viață și sănătate.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că instanța de fond și instanța de apel corect au stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Balta I. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d) și f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate și cu cauzarea de daune în proporții considerabile*; art. 42 alin. (2), 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal - *autorul jafului, adică a sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, mascate, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate, cu cauzare de daune în proporții considerabile și art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal - autorul tâlhăriei, adică atacului săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate,*

săvârșit de două persoane, mascate, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu vătămarea gravă a integrității corporale.

7.3. Colegiul mai constată că recurentul invocă temei de recurs pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală - „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie una echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de recurs consideră că, reieșind din prevederile legale enunțate, precum și din conținutul hotărârii atacate, instanța de apel corect a menținut pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de fond, și anume, închisoarea, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, motivându-și soluția în acest sens, indicată în pct. 5 al prezentei decizii.

7.4. Referitor la temeiul de recurs indicat de către recurent, și anume, pct.11) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, care prevede că *persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege*, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel corect a conchis că aplicarea art. 109 Cod penal în speța indicată este imposibilă, „*deoarece infracțiunile incriminate inculpatului fac parte din categoria celor grave, iar cererile depuse de părțile vătămăte (Cravcencu D., Varzari V., Marian Victor, Gorceag A.) au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanța de fond. Totodată, instanța a reținut că schimbarea declarațiilor de către părțile vătămăte au fost făcute în scopul ușurării situației inculpatului, care a recuperat parțial prejudiciul cauzat prin infracțiune*”, ceea ce a cauzat depunerea cererii de împăcare.

Instanța de recurs menționează că potrivit art. 109 alin.(1) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

În speța dată, Balta I. a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), d) și f) Cod penal, art. 42 alin. (2), 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) și art. 42 alin. (2), 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, care potrivit art.16 Cod penal se clasifică în categoria infracțiunilor grave pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv. Infracțiunea n-a fost săvârșită de către inculpat în timpul minoratului, astfel nefiind întrunite condițiile legale pentru aplicarea prevederilor legale cu privire la împăcare.

Mai mult decît atît, Colegiul menționează că potrivit al.(2) art. 109 Cod penal împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare, astfel fiind stabilit clar momentul pînă cînd poate fi declarată și susținută cererea părților privind împăcarea.

7.5. Colegiul respinge ca neîntemeiate argumentele recurentului privind încălcarea pct. 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Colegiul consideră că referirea recurentului în susținerea argumentelor sale la una dintre deciziile irevocabile ale Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, unde instanța a supus analizei un caz concret de exces de autor, este neîntemeiată deoarece circumstanțele de fapt stabilite de către instanțele de judecată în cauza penală privindu-l pe Balta I. confirmă cu certitudine lipsa în speța examinată a excesului de autor.

Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent prevăzute în art. 427 alin.(1) pct.6),8),10),11),12),16) Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Asemenea erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod d procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de avocatul Dumitru Pavel în numele inculpatului Balta I. se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dumitru Pavel în numele inculpatului Balta Ion Grigore împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui **Balta Ion Grigore**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 25 martie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev